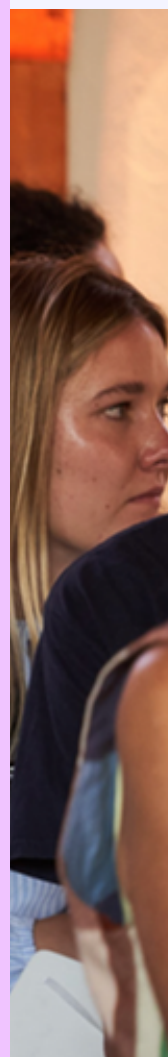

**BETER
OPENBAAR
BESTUUR**

JAARVERSLAG 2024-2025

Voorwoord

Volksvertegenwoordiger zijn is een van de meest bijzondere rollen binnen onze democratie. Eenmaal verkozen krijg je het vertrouwen om namens mede-inwoners besluiten te nemen die hun directe leefomgeving raken. Je weegt belangen, verdiept je in dossiers, spreekt met betrokkenen en neemt verantwoordelijkheid voor keuzes die niet altijd eenvoudig zijn. Volksvertegenwoordigers zijn de werkwoorden in onze democratie.

Wij zien van dichtbij hoeveel betrokkenheid en zorgvuldigheid het politieke ambt vraagt. En we zien hoeveel politiek talent er is in Nederland. Talent onder mensen die overwegen de stap naar de politiek te zetten én talent onder politici die hun kennis en ervaring willen delen met een volgende generatie politici.

Voor hen is er Beter Openbaar Bestuur.

In 2025 namen ruim 100 mensen deel aan onze Weekenden om te onderzoeken of het ambt bij hen past. We zagen deelnemers die aanvankelijk aarzelden, die zichzelf nog niet vanzelfsprekend in die rol zagen, maar gaandeweg ontdekken dat zij wel degelijk iets te brengen hebben. Dat zij de stap naar de politiek mogen, en kunnen en wagen.

En we zagen wij ervaren volksvertegenwoordigers die, in hun drukke agenda's, tijd vrijmaakten om hun kennis door te geven en hun ervaringen te delen. In onze programma's ontstaan gesprekken tussen generaties politici, tussen verschillende bestuurslagen en tussen mensen met uiteenlopende achtergronden; gesprekken die laten zien dat het politieke vak leeft.

Wij geloven dat het politieke ambt aantrekkelijker, toegankelijker en professioneler kan worden, wanneer we bewust investeren in instroom, voorbereiding en ondersteuning. De erkenning die wij in 2025 ontvingen met de Better Politics Innovation Award bevestigt dat deze benadering wordt gezien en gewaardeerd. Belangrijker nog zijn de verhalen van deelnemers die hun weg vinden naar het openbaar bestuur, en van zittende politici die aangeven nog lang niet uitgeleerd te zijn, en graag hun kennis willen doorgeven.

In dit jaarverslag leest u hoe wij in ons eerste volledige jaar als stichting hebben gebouwd aan een stevig fundament: voor aspirant-politici, voor zittende volksvertegenwoordigers en daarmee voor de kwaliteit van het openbaar bestuur als geheel.

Emma Timmermans
directeur-bestuurder

Roderic Evans-Knaup
directeur-bestuurder

Vorbereiding, oprichting stichting en doelstelling

De voorbereidingen zijn gestart met de opdracht vanuit de initiatiefgroep aan Ben Thomas, het communicatiebureau van Thomas van Neerbos. Samen met zijn team zijn de eerste schetsen uitgewerkt voor het werven en opleiden van aspirant-politici, wat na toetsing in diverse Design Councils – groepen experts die we om advies vragen omtrent een ontwerpvraagstuk - heeft geleid tot Project Apollo. Onder deze titel is in september 2024 de eerste activiteit georganiseerd, het pilot weekend met 25 deelnemers.

Om het initiatief een vaste structuur te geven, is op 15 juli 2024 de stichting met als statutaire naam Instituut voor Beter Openbaar Bestuur opgericht, die we tegenwoordig afkorten naar Beter Openbaar Bestuur (BOB). Dit jaarverslag en de bijbehorende jaarrekening beslaan het eerste formele boekjaar, dat loopt vanaf oprichtingsdatum tot en met 31 december 2025, dus in totaal 17,5 maanden.

De stichting is opgericht met de volgende statutaire doelstellingen:

1. De Stichting heeft ten doel: het bevorderen van de werking van democratie, politiek en openbaar bestuur binnen het Nederlands Koninkrijk, onder andere maar niet gelimiteerd tot het vergaren en delen van kennis en het en het vinden, verleiden, opleiden en ondersteunen van mensen die werkzaam (willen) zijn binnen en rond het politieke domein op alle bestuurslagen, en voorts al hetgeen in de ruimste zin met één en ander verband houdt, daartoe behoort en/of daartoe bevorderlijk kan zijn. _____
2. De Stichting tracht haar doel onder meer te bereiken door: _____
 - Het zoeken en werven van (nieuwe) politieke bestuurders en volksvertegenwoordigers; _____
 - het bevorderen van een sociaal-geografisch (leeftijd, opleidingsniveau, _____ achtergrond) en discursief (perspectieven en waarden) diverse _____ volksvertegenwoordiging en politiek bestuur; _____
 - het bieden van opleidingstrajecten; _____
 - het ondersteunen van (nieuwe) politieke bestuurders en _____ volksvertegenwoordigers. _____
3. Tot de doelstelling van de Stichting is mede begrepen: het aanvaarden (of ___ verwerpen dan wel niet aanvaarden) van verkrijgingen krachtens erfrecht of ___ schenking, ook als daar een last of verplichting aan is verbonden. _____
4. De Stichting heeft niet ten doel het maken van winst.

Onze inzet voor een sterkere democratie

Volksvertegenwoordiger zijn is een van de meest bijzondere functies in onze democratie. Vier jaar lang krijg je het vertrouwen om namens inwoners besluiten te nemen, beleid te beïnvloeden en richting te geven aan jouw gemeente, waterschap, provincie of land.

Tegelijkertijd is de route naar dat ambt voor veel mensen onduidelijk. Bovendien zijn er veel groepen mensen structureel ondervertegenwoordigd in de politiek. Slechts 31% van de raadsleden is vrouw, slechts 7% van hen is jonger dan 30 en maar ongeveer 5,9% heeft een migratieachtergrond. Een andere belangrijke kloof van representatie ligt in het opleidingsniveau van politici: in de Tweede Kamer is 88% hoger opgeleid, terwijl dat in de samenleving rond de 35% ligt. En dat heeft effect. Niet alleen op de kwaliteit van het beleid, maar ook op het politieke zelfbeeld van mensen.

Ook het ambt zelf komt steeds meer onder druk te staan. Volksvertegenwoordigers doen complex werk. Ze moeten begrotingen lezen, juridische kaders begrijpen, dossiers doorgronden, mediadruk hanteren – vaak naast een baan en een gezin. Tegelijkertijd zien we toenemende agressie en bedreigingen richting politici. Een derde van de raadsleden heeft afgelopen bestuursperiode bovendien te maken gehad met agressie, bedreiging of (verbaal) geweld. Dat is ruim twee keer zoveel als in 2022 en ruim zes keer zoveel als in 2015. Dat maakt het vak zwaarder en minder aantrekkelijk.

Wij willen de drempels naar het politieke ambt verlagen, en het mensen die het ambt vervullen beter ondersteunen. Dat verdient het ambt: een sterke democratie vraagt namelijk om sterke volksvertegenwoordigers. Onze aanpak is altijd politiek-onafhankelijk, gericht op de politici zelf, en altijd binnen de kaders van de rechtsstaat. Zo werken we aan een toegankelijke, diverse en deskundige politiek die de uitdagingen van deze tijd effectief aankan.

Onze visie

Wij streven naar een Nederland waarin de band tussen samenleving en politiek sterk is, omdat volksvertegenwoordigers herkenbaar zijn, deskundig opereren en met zelfvertrouwen hun ambt vervullen. En we staan voor een democratie waarin mensen zich vertegenwoordigd voelen, en waarin politieke ambtsdragers beschikken over de kennis, vaardigheden en morele stevigheid om het algemeen belang te dienen.

Onze missie

Beter Openbaar Bestuur versterkt de kwaliteit én de evenwichtige vertegenwoordiging van het politiek openbaar bestuur in Nederland. Dat doen wij door:

- Het vinden, opleiden en begeleiden van mensen die politiek actief willen worden;
- Het ondersteunen van zittende volksvertegenwoordigers in hun professionele ontwikkeling.

2024 en 2025 in programma's

#1 We organiseerden vier Weekenden

In september 2024 organiseerden we de eerste pilot en in 2025 drie edities van het Weekend, het programma binnen Project Apollo waarin deelnemers verkennen of de politiek bij hen past. Tijdens deze driedaagse bijeenkomsten brengen we groepen van ongeveer 25 deelnemers samen uit alle delen van het land. Zij volgen workshops van ervaren politici en experts, spreken met ambtsdragers over hun eigen loopbaan en reflecteren op hun waarden, motivatie en mogelijkheden in de politiek.

De Weekenden zijn nadrukkelijk bedoeld als eerste verkenning. Deelnemers leren meer over het politieke ambt, de verschillende rollen binnen het openbaar bestuur en de stappen die nodig zijn om politiek actief te worden. Ieder Weekend nodigen we politici van verschillende partijen, uit verschillende bestuurslagen uit om te vertellen over het ambt dat zij vervullen. Daarnaast worden de vaste workshops binnen het programma – een waardenspel en een politieke onderhandeling – ieder Weekend aangevuld met een themasessie. Deze sessie sluit altijd aan bij de leervensen van de deelnemers, of de (politieke) tijdsgeest. Een ander belangrijk element uit het Weekend is persoonlijke reflectie: welke politieke waarden drijven je, welke rol past bij je, en waar zou jij verschil willen maken?

Het Weekend is de eerste stap in de Apollo trechter. Na het Weekend zetten deelnemers verschillende vervolgstappen, zoals Het Traject, alumni-activiteiten of een eerste stap richting kandidaatstelling bij verkiezingen. Met de vierde editie in oktober bereikten we een belangrijke mijlpaal: We hebben de 100e deelnemer aan een Apollo Weekend verwelkomd.

2024 en 2025 in programma's

#2 We organiseerden twee Trajecten

Naast de Weekenden organiseren we Het Traject, een verdiepend programma voor deelnemers die hun politieke ambitie verder willen onderzoeken en zich inhoudelijk willen voorbereiden op het politieke ambt. Waar het Weekend een eerste verkenning is, biedt Het Traject een intensiever leerprogramma waarin deelnemers gedurende tien sessies werken aan kennis, vaardigheden en persoonlijke ontwikkeling.

De eerste editie van Het Traject werd in juni 2025 afgerond. Tien deelnemers uit eerdere Weekenden volgden gedurende het programma een reeks workshops en gesprekken met ervaren politici, onderzoekers en praktijkexperts. In deze sessies kwamen onder meer de volgende onderwerpen aan bod: de betekenis van politiek en de democratische rechtsorde, het politieke proces van idee tot uitvoering, de werking van de gemeentepolitiek en het dualisme, de begrotingscyclus en de momenten waarop volksvertegenwoordigers daadwerkelijk invloed kunnen uitoefenen. Daarnaast was er veel aandacht voor persoonlijke ontwikkeling. Deelnemers reflecteerden op hun politieke waarden, hun stijl van politiek bedrijven en de keuzes die het ambt met zich meebrengt. Ook leerden zij hoe zij hun politieke motivatie kunnen vertalen naar een helder en overtuigend publiek verhaal.

De tweede editie van Het Traject startte in september 2025 en loopt tot begin 2026. Net als in de eerste editie bestaat het programma uit een combinatie van online en fysieke sessies. Deelnemers nemen daarnaast zelf initiatief door een themasessie te organiseren, waarin zij het onderwerp, de spreker en de werkvorm bepalen.

De resultaten zijn veelbelovend. Uit de eerste lichting hebben inmiddels vier deelnemers besloten zich kandidaat te stellen voor de gemeenteraadsverkiezingen. Daarmee laat Het Traject zien dat een gerichte combinatie van kennis, reflectie en ontmoeting deelnemers daadwerkelijk helpt om de stap naar de politiek te zetten.

2024 en 2025 in programma's

#3 We namen deel aan de Better Politics Accelerator

In 2025 nam Project Apollo deel aan het Accelerator programma van de Apolitical Foundation (inmiddels de Better Politics Foundation). Dit internationale programma ondersteunt initiatieven zoals die van ons, die zich richten op het versterken van politiek leiderschap en het opleiden van nieuwe generaties politici.

De Accelerator duurt zes maanden en brengt mensen uit verschillende landen samen die werken in zogenoemde Political Leadership Incubators (PLIs): programma's die mensen voorbereiden op een rol in de politiek. Tijdens de Accelerator verdiepen deelnemers zich onder meer in curriculumontwikkeling, deelnemerswerving, monitoring van impact en het opbouwen van duurzame organisaties.

Naast het leren van andere internationale initiatieven konden wij ook zelf bijdragen aan het programma door ervaringen te delen uit onze eigen aanpak. Daarbij ging het onder meer over de opzet van het Apollo Weekend, het gebruik van Design Councils om programma's te ontwikkelen, en de manier waarop we deelnemers begeleiden van eerste interesse naar daadwerkelijke politieke betrokkenheid.

De deelname aan de Accelerator heeft ons waardevolle inzichten en een internationaal netwerk opgeleverd van organisaties die met vergelijkbare vraagstukken bezig zijn. Deze uitwisseling helpt ons om onze programma's verder te verbeteren en om lessen uit andere landen te vertalen naar de Nederlandse context.

2024 en 2025 in programma's

#4 We organiseerden onze eerste BOB-dag

Op 29 september 2025 organiseerden we een bijeenkomst voor de groep mensen die vanaf het begin betrokken is bij onze organisatie: deelnemers, docenten, adviseurs, funders en andere meedenkers. Tijdens deze dag presenteerden we voor het eerst officieel de bredere organisatie waar Project Apollo onderdeel van is: Stichting Instituut voor Beter Openbaar Bestuur (BOB).

De bijeenkomst markeerde een belangrijke stap in de ontwikkeling van onze organisatie. Waar Project Apollo begon als een pilot, werken we inmiddels aan een bredere missie: het versterken van de kwaliteit van het openbaar bestuur in Nederland. Binnen deze structuur vormt Project Apollo de eerste pijler, gericht op aspirant-politici. Tijdens de bijeenkomst presenteerden we ook de nieuwe huisstijlen en websites van zowel BOB als Project Apollo. Daarmee maken we onze activiteiten en ambities duidelijker zichtbaar voor een breder publiek.

De dag werd mede-georganiseerd en gehost door onze alumni. Zij stelden een programma samen met een bijdrage van auteur Eva Rovers, wie vertelde over de kracht van burgerparticipatie en burgerberaden. Ook lieten ze een oud-deelnemer aan het woord die bekendmaakte zich kandidaat te stellen voor de gemeenteraadsverkiezingen. De middag werd afgesloten met een mooie bijdrage van theatergroep Bureau Vergezicht, die twee passages uit hun stuk 'De Zaak Shell' opvoerde.

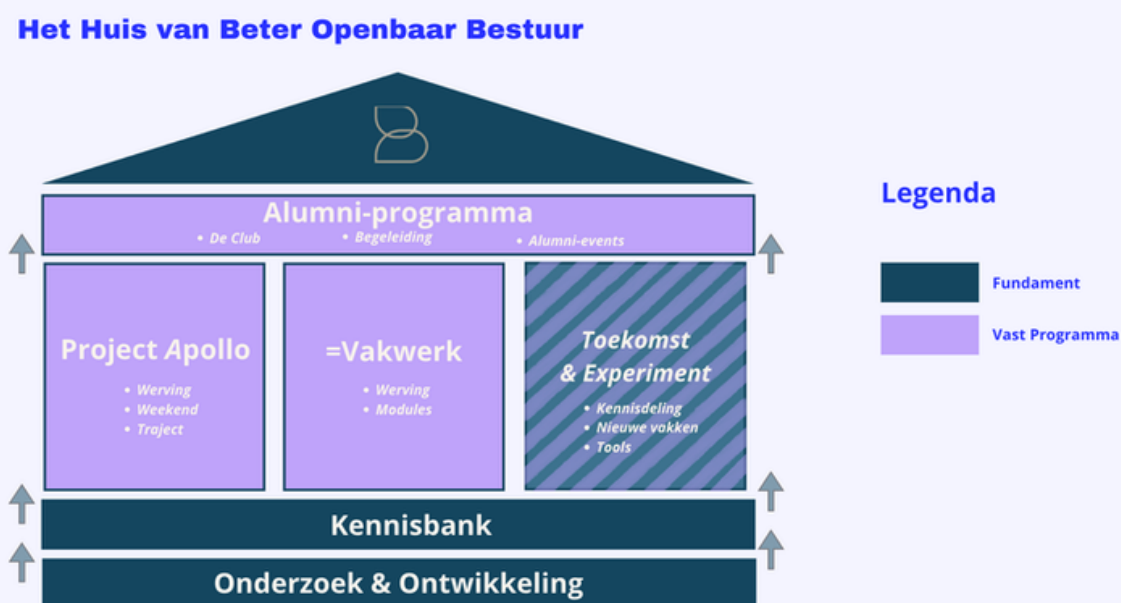
2024 en 2025 in programma's

#5 Een vernieuwde missie, visie en meerjarenplan

In 2025 werkten we aan een nieuw meerjarenplan voor de verdere ontwikkeling van Stichting Beter Openbaar Bestuur en Project Apollo. De aanleiding hiervoor was tweeledig. Enerzijds hebben we in de pilotfase van Project Apollo veel geleerd over hoe mensen politiek ervaren en welke ondersteuning zij nodig hebben om de stap naar het politieke ambt te zetten. Anderzijds zien we dat de politieke praktijk zelf verandert, met gevolgen voor het vertrouwen in de politiek en de effectiviteit van het openbaar bestuur.

Voor het meerjarenplan spraken we met politici, onderzoekers en mensen uit omliggende instituties. Daarnaast voerden we een breed literatuuronderzoek uit naar de oorzaken van de druk op democratische instituties. Uit deze analyse kwamen twee belangrijke inzichten naar voren. Ten eerste blijkt dat politici vaak onvoldoende worden voorbereid op de complexiteit van het ambt. Meer opleiding, reflectie en ondersteuning kunnen bijdragen aan betere politieke besluitvorming en meer duurzame loopbanen in de politiek. Ten tweede blijkt dat veel kiezers zich onvoldoende vertegenwoordigd voelen door de huidige groep politici. Die ondervertegenwoordiging bestaat op meerdere dimensies, maar de grootste kloof ligt op het gebied van opleidingsniveau.

Op basis van deze inzichten werken we aan een bredere strategie. Naast Project Apollo, dat zich richt op aspirant-politici, ontwikkelen we een nieuwe pijler: =Vakwerk, een academie voor zittende politici. In deze academie kunnen volksvertegenwoordigers en bestuurders hun kennis, vaardigheden en persoonlijke effectiviteit verder ontwikkelen.

2024 en 2025 in programma's

#6 Better Politics Award

In 2025 namen we deel aan de Better Politics Week in Berlijn, een internationale bijeenkomst van projecten die zich inzetten voor beter politiek leiderschap. Tijdens deze bijeenkomst komen organisaties, wetenschappers en politici uit de hele wereld samen om ervaringen uit te wisselen over het opleiden, ondersteunen en vernieuwen van politiek leiderschap.

Project Apollo maakt inmiddels deel uit van een internationaal netwerk van meer dan honderd initiatieven die werken aan politieke vernieuwing. Tijdens de bijeenkomst in Berlijn ontvingen Emma en Thomas, als kwartiermakers van Project Apollo, de prijs voor Most Innovative Political Leadership Entrepreneurs 2025. Deze erkenning werd toegekend door de Better Politics Foundation aan projecten die op vernieuwende wijze bijdragen aan de ontwikkeling van politiek leiderschap. Project Apollo werd geprezen om haar innovatieve aanpak om de drempel richting de politiek te verlagen, met onze Weekenden.

Naast de prijs bood de bijeenkomst vooral een waardevolle gelegenheid om kennis uit te wisselen met andere teams. Tijdens verschillende werksessies werd gewerkt aan nieuwe vormen van samenwerking tussen projecten, bijvoorbeeld door het opzetten van regionale hubs waar teams elkaar vaker kunnen ontmoeten, en door het ontwikkelen van online platforms voor veilige kennisdeling.

Voor Project Apollo heeft deze internationale uitwisseling geleid tot nieuwe samenwerkingen met onder meer initiatieven in Polen en Portugal. Door ervaringen te delen en gezamenlijk te leren, kunnen we onze programma's verder versterken en voorkomen dat projecten telkens opnieuw het wiel moeten uitvinden.

103 deelnemers

Uit vier Weekenden

Deelnemers & docenten voor
verschillende partijen...

Verskillende leeftijden

Van MBO tot PhD

Van technicus, muzikant,
retailmedewerker, politieagent,
onderzoeker en tot marketeer.

**Waar komen onze
deelnemers vandaan?**

De organisatie

2025 stond niet alleen in het teken van de verdere ontwikkeling van onze programma's, maar ook van de doorontwikkeling van onze organisatie. In de eerste fase van Project Apollo werkten we met een klein, flexibel team en een bestuur op enige afstand van de uitvoering. Met de groei van onze activiteiten ontstond de behoefte aan een steviger organisatorisch fundament, waarin verantwoordelijkheden, aansturing en toezicht duidelijker zijn belegd.

Het bestuur van Stichting Instituut Beter Openbaar Bestuur bestond in 2025 uit Anne van Groningen, Jasper Hormann en Roderic Evans-Knaup. In de loop van het jaar heeft een belangrijke stap plaatsgevonden in de organisatieontwikkeling. Om de capaciteit van het team te vergroten en voor te bereiden op de de ambities uit het meerjarenbeleidsplan heeft Roderic , heeft de ovestap gemaakt van bestuur naar uitvoering.Samen met Emma Timmermans en Thomas van Neerbos vormt hij sindsdien het managementteam. In deze rol werken zij aan de verdere inhoudelijke en organisatorische ontwikkeling van de stichting, waaronder de uitwerking van een nieuw meerjarenplan, een aangescherpte strategie en de voorbereiding op een volgende groeifase.

Deze ontwikkeling sluit aan bij een bredere herinrichting van de governance van de organisatie. Per 1 januari 2026 stappen wij over naar een model met een directie-bestuur en een Raad van Toezicht. In dit model ligt de dagelijkse en bestuurlijke verantwoordelijkheid bij twee directeur-bestuurders, die samen met het team leidinggeven aan de organisatie. De Raad van Toezicht houdt toezicht op het bestuur, fungeert als klankbord en stelt op voordracht van de directie onder meer het jaarplan, de begroting en het jaarverslag vast.

De directie zal bestaan uit Emma Timmermans (onderwijs en programma's) en Roderic Evans-Knaup (bedrijfsvoering en organisatieontwikkeling). Zij zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor strategie, ontwikkeling en uitvoering. In de dagelijkse werkzaamheden worden zij aangevuld met Thomas van Neerbos, die focust op de begeleiding van deelnemers. Het team wordt verder gevormd door Adjua Versmissen en zal in 2026 worden uitgebreid met aanvullende medewerkers en stagiairs.

Met deze stap zetten wij in op een organisatie die meegroeit met onze ambities: professioneel ingericht, met duidelijke verantwoordelijkheden en ruimte voor verdere ontwikkeling. Daarbij blijft ons uitgangspunt dat de inhoud leidend is, en dat de structuur ondersteunend is aan het realiseren van onze missie.

Stichting Instituut voor Beter Openbaar Bestuur

Kattenburgerstraat 5, 1018 JA Amsterdam

 www.beteropenbaarbestuur.nl